

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru memorabile pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru strălăcitate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicaji nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 7 Novembre, 1884.

Statul nostru este cel mai poliglot pe acest continent. Națiunea politică maghiară este compusă din o sumă de naționalități, cari aproape nimica nu au comun cu naționalitatea genetică maghiară, ale cărei tendințe vădite se concentrează în dogma politică: maghiarisarea întregii vieți publice din stat.

Poliglotismul statului nostru aduce cu sine, că la noi politica esternă are mare inriurintă asupra celei interne, ba în cele mai multe cazuri cea din urmă se orientează celeilalte, politica internă, celei esterne.

Aceasta mai tare s'a pronunțat și se pronunță în Ungaria, și aici în special încât ne privește pe noi români, politica esternă era oare-cum pretețul de a ne apăsa pe noi români.

Consolidarea statului român n'a fost privită cu ochi buni de către puternicii țilei dela noi. Mai mult, au fost timpuri când vigurosul stat român era privit adevărat cuib de revoluționari, cari pândesc momentul spre a se repezi asupra Transilvaniei, și cucerindu-o să întemeieze mult visata Daco-România.

Pe acelea timpuri actualul guvern al României, în frunte cu actualul conducătoriu era prezentat ca incarnațiunea Daco-Romanismului, și din această cauză mult, foarte mult am avut să suferim noi pacinicii români de sub coroana Sântului Stefan.

În timpurile din urmă cercurile normative din Viena au început a privi prin alte sticle consolidarea României. După tractatul dela Berlin România s'a ridicat la regat, a trecut norocoasă deocamdată prin mult agitata cestiune a Dunărei, și astăzi lumea crede că și ea a intrat în alianța puterilor din centrul Europei.

Nime nu se bucură din inimă mai curată de această nouă față a lucrurilor ca și noi români din Ungaria și Transilvania. Bucuria noastră este indoiță, ne bucurăm de progresele României, și de binefacerile, ce se revarsă din ea asupra noastră.

Să nu fim rău înțelegi. Noi suntem cei mai credincioși supuși ai casei Habsburgice, prin urmare cei mai supuși cetățeni ai statului ungar; bucuria noastră se explică deci astfel: prin bunele noastre relațiuni cu România s'a tăiat calea stăpânilor de a călări pe noi de frică pentru consolidarea vigurosului stat vecin.

În zilele din urmă s'au întemplat lucruri cari ne întăresc în credința, despre bunele relațiuni dintre noi și România. Prin discursul la adresele preșidenților delegațiunilor Maiestatea Sa prea bunul nostru monarch ne-a asigurat că stăm în bune re-

lațiuni cu statele vecine, și România încă este stat vecin cu noi.

În delegațiunile ungurești ministrul de esterne, comitele Kálnoky, a vorbit în special și despre România, și ne-a spus că relațiunile noastre cu acest stat din încordate ce erau au devenit amicabile, și că ele nu vor fi conturbate prin încercările unei mici cete de oameni trecuți dela noi, încercări îndreptate spre conturbarea acestor bune relațiuni, încercări, cari noue nu ne fac onoare, fac însă multe neplăceri guvernului din România.

Reîntorși dela o sărbare familiară în casa părinților lor, suveranii României în Viena fură bine primiți de fiitorul nostru împărat și soția lui, și întimpinat simpatie din partea presei de acolo.

Presă din Viena, deși jidănită până la măduvă, are atâta tact și bun simț, de stimează pre oaspeții casei domnitoare, și dacă și are nedumeriri politice, acelea sau le rezervă pentru altă ocaziune, sau dacă nu, le înbracă în haina cuvințioasă, și le prezintă publicului ca dorințe sau gravamine îndreptățite.

La espresa dorință a Maiestății Sale împăratului, suveranii României s'au abătut pela Budapesta, și ei fuseră primiți foarte simpatie de către domnitoriu și casa sa.

Nu tot așa a urmat presa maghiară. Fără mult comentariu am reprodus în numărul de Sâmbătă al ziarului nostru un articol publicat la locul prim în guvernamentalul „Nemzet.” Precând în gara dela Budapesta Maiestățile făceau onorurile oaspeților suverani, pre atunci prin capitală se împărța ziarul „Nemzet,” cu articolul de întimpinare provocat de noi.

Un confrate al nostru accentuând marea importanță a acestei întelniri de monarchi în capitala Ungariei, leagă mari speranțe pentru pacea dintre aceste două state, și prin ea consolidarea internă a bunei înțelegeri între noi și elementul maghiar.

Darear Dumneșeu tot oameni optimisti între români. Atunci am fi cruțați de momente neplăcute vădend cum se manifestează opinia publică maghiară chiar și la ocaziuni solemne.

Cu opinia publică maghiară suntem în curat. Cât timp presa va fi în mâna jidanilor și nu se vor putea impune adevăratele caractere în publicistica Ungariei, despre o înțelegere între noi nu poate fi vorba, și precând un ziaru va injura pre capul statului vecin chiar atunci, când monarchul nostru îl va îmbrățișa, celalalt va cere să se maghiarizeze întreg contingentul de dragul unui caprițiu, ear jidănia maghiară, viitorul națiunei maghiare la falfăirea steagului „Schwarz-

gelb” — va cânta cântări revoluționare la adresa coroanei, a dinastiei și a armatei comune.

Așa este signatura timpului, și ministrul de esterne Kálnoky a știut ce vorbește, când în fața lumii a spus un mare adevăr. Elementele turbulente din România nu ne fac onoare.

Așa aste. Onoare ne-ar face, când, prin o înțeleaptă politică le-am fi dat posibilitatea să se validiteze aici acasă, și nu i-am fi silit să iae lumea în cap.

Și dacă bătrânul Kossuth nu încetează a-și manifesta ideile sale, și voește să moară în credința sa politică, dacă junimea maghiară ne spune că la un semn dat, ea va merge sub steagul lui Kossuth contra casei Habsburg, dacă acestea sunt posibile și permise de ce să nu fie permise manifestările din București, Iași, Craiova, Galați etc.

Și cât timp există acestea ca efecte ale unei cauze ce se susține prin realitatea lucrurilor, noi ca simplii muritori nu ne legăm în visuri deșerte pentru simpatii ale opiniei publice maghiare.

Actuala ordine de lucruri este opera magică a oracului din Berlin. Și părerea noastră este, că ea se bazează pre interese binecalculate. Incât acelea interese varsă raze binefăcătoare și asupra noastră, cari suntem bun material în mâna măestrului, actuala ordine de lucruri din Austro-Ungaria va avea durabilitate.

Revista politică.

Delegațiunile și-au terminat agendele în comisiuni. Se vor ținea deci puține ședințe plenare, și apoi și vor termina activitatea, rămînd parlamentelor respective sancționarea budgetelor aprobate de delegațiuni.

Conferența pentru Congo preocupă întreagă presa europeană. Un corospondente dela „Pol. Cor.” despre care ni se afirmă că este bine informat despre scopurile conferenței, avend o întrevorbire cu un membru din conferență comunică următoarele:

„Conferența din Berlin are mare problemă civilizatorică înaintea sa. Meritul convocării acestei conferențe cade asupra cancelarului Germaniei. Această conferență cu privire la importanța ei pentru dreptul internațional este asemenea congreselor dela 1815 și 1856. Franția tocmai din considerarea importanței civilizatorice a acestui congres a primit invitarea Germaniei, căci Franția totdeauna este condusă de interesul pentru progres. Cu privire la chemarea congresului nu numai publicul laic, ci

FOIȚA.

Desvoltarea și însemnătatea monachismului primitiv.

(Tractat istorico-teologic de G. J.)

(Urmare.)

Stând lucrul astfel, era o necesitate reclamată de curentul pus în mișcare în cei dintâi trei seculi ai creștinismului, ca creștinii primitivi supuși înființelor naturii și persecuțați până la extrem în zelul lor cel infocat către învățăturile propagate de Chs, să desprețuiască speranțele pământului acestuia și se ducă o viață izolată și consacrată teoriei rugăciunii și meditațiunilor religioase alegându-și ceriul de patrie comună. Pietatea masei creștine către Ddeu era așa de mare, încât o parte considerabilă depunea toată averea disponibilă comunității locale sau o împărța celor miseri, ear densesi viețuiau în cea mai mare simplitate și abnegațiune prin deșerturile și pădurile gigantice ale Egiptului. Sentimentul de consanguinitate nu se mai considera ca cea mai sfântă legătură în familie: părinții și abandonau fii sei și viceversa, ear amicul rupea toate legăturile de pretinie, în cari au stat cu alții. D. c. Viața

aceasta ascetică o începe fără îndoială Pavel din Teba în secl. al III, ear adevăratul întemeiator al vieții monachale este Antonie născut în Coma din Egipt, care și câștigă o mulțime de imitatori, al căror viețuire esemplară avu de urmare convertirea foarte multor păgâni la creștinism. Învățăcelul lui Antonie, Pahomie, unii pe anahoreți în odăi comune dândule unele prescripțiuni, pe basă cărora cu drept cuvânt se poate privi de primul organizator al monachismului. Acesta înființă pe insula Tabene o mănăstire pe lângă care se adăposteau la moartea lui (348) aproape 50,000 de anahoreți.

Majoritatea anahoreților o forma oameni dintr'o poziție mai inferioară, cari cu scop de a trăi mai comod, de a fi dispensați de imposit, de serviciul militar și de alte datorințe civile sub cuvânt de religiozitate intrau în mănăstiri. Dar nu numai atât, oamenii cei mai corupți și mai despravați, culpabilii cei mai mari pentru ca să se scape de pedeapsa meritată și luau refugiul în asiluri monachale, unde sub velul sânteniei causau coruperea celorlalți membrii din mănăstire. Din cauza aceasta Valens împăratul bisantin prevădend pericolul amenințator, decretă să se alunge cu forța toți proletarii și alți trași împinși din mănăstiri.*.)

*) F. Guericke, Kirchengeschichte, pag. 270.

În urma acestor împregiurări deplorabile era neapărat de lipsă să se stabilească unele norme în privința vieții monachale și să se ficseze condițiunile ce trebuie să le intrunească toți aceia, cari aveau aplicare spre monachism. În privința acesta Vasile cel Mare ocupă un loc foarte onorific între organizatorii statului monachal, căci el statorind unele reguli pentru mănăstirea din Neocesarea, a dat totdeodată nu numai pentru mănăstirile de atunci, dar chiar și pentru cele de mai târziu o disciplină foarte riguroasă. Cu drept cuvânt i-a dat biserica epitetul: „patriarhul monachilor.”

În Occident ideea monachismului era pentru popoarele barbare un ce cu totul necunoscut; selbatica natură a aceloră nu se putu împăca cu practicarea vieții solitare. Cu toate acestea pe lângă multe greutăți îi succede lui Atanasie cel mare pe timpul esilului seu în Galia, a familiarisa ideea monachismului și la aceste națiuni. În scurt timp Occidentul era plin de congregațiuni monachale, în cari intrau chiar și femeii avend exemple premergătoare cu privire la o viață plină de demnitate pe Antusa, Macrina și altele.

Emigrațiunea popoarelor a dat o lovitură distrugătoare monachismului, care trase la îndoială existența religiunii creștine nouă și streină pentru emigratorii barbari și încă nepetrusă pe deplin de către indigenii coplesți în chaosul întunerecului.

și unii membri din diplomație sunt seduși a crede, că el are să decidă asupra drepturilor suverane discutate de puterile coloniale în Africa. Prin aceasta s'ar zădărnici toate lucrările și comitele Bismarck a îngrigit, ca această cestiune nici în programă să nu fie admisă.

Cine va decide asupra drepturilor controversate aceea nu ni-o spune nici bărbatul politic din conferență, nici informatorul dela „Pol. Cor.“ Destul că conferența actuală nu se va ocupa cu această cestiune, rămânând la chipzeala diplomației a căuta alte căi și mijloace.

Conclusele conferenței vor avea putere obligatoare pentru toate statele. Cine va lucra contra acestor dispozițiuni și principii ale dreptului internațional, acela nu va avea pentru sine aprobarea conferenței.

Navigațiunea pe riul Niger va fi liberă și conferența va statorî executarea dispozițiunilor.

Până aici „Pol. Cor.“ Lucru principal este sancțiunea executării în congresele europene, și cât timp Europa nu va regula această întrebare, posibilitatea de a deveni iluzorii conclusele conferenței, totdeauna este dată.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Seliște, 5/17 Novembre 1884. Onorată Redacțiune! Din considerare cătră publicul cetitoriu constatez cumcă corespondentul din numărul de Sâmbătă 129 al „Telegrafului Român“ sub numirea „De sub Caținaș“ subscris „Stan Pățitul“, nu este și nu poate fi altul de cât părintele Ioachim Muntean din Gurariului, carele într'adevăr a fost pedepsit în două rânduri pe baza legii sanitari; odată pentru că a făcut immormentarea unei femei înainte terminului de 48 oare dela moarte prescris de lege, de oarece respectiva femeie murind într'o Mercuri și părintele voind să meargă Vineri la târg în Sibiui, a riscat mai bine a o îngropa de Joi — poate de viuă, — de cât a lăsa târgul Sibiului, — căci cunoscută este rațiunea dispuseciunei legali, care oprește îngroparea înainte de 48 oare.

A doua pedeapsă a pățit'o Stan pentru că a dat concesiuine, earăși în contra legii sanitare și încă când cu toții ne temeam de erumperea cholerei, — de s'a desgrupat o femeie moartă acum vre-o câțiva ani, ascultând de bigotteria unei biete femei pentru a scoate dela dânsa o taxă binevenită de 6 fl.

Hinc illae lacrimae!

Un singur punct al rătăcioasei denunțaiuni ar merita considerațiune și ar cădea greu în răspunderea subscrisului, dacă ar fi basat, anume pretensiunea de 1700 fl. c. s. c. a comunei Gurariului.

Dară această pretensiune datează de mai mulți ani, pre când încă nu am avut ocaziune a displăcea lui Stan cel Pățit, și tocmai subscrisul a luat măsurile posibile pentru asigurarea deși cam târșia a acestei pretensiuni și cred că nu fără succes.

Adevărat că dreptatea cere a recunoaște cumcă măsurile luate s'au făcut la arătarea numitului Stan, care cu respectivul datorăș trăește în inimiztă intimă.

De aci se vede că iau bucuros informațiuni și dela preoți, dacă acelea merită considerațiune și când acelea nu sunt denunțaiuni chiar goale.

Fie atâta destul, căci celelalte înșirate nu sunt de cât niște espectorări subiective, cari nu docu-

mentează alta de cât un caracter — debil și prea mult supus pasiunilor, cari nu sunt nici preoști, nici nobile în genere, pasiuni, cari între altele au fost principala cauză a esecuțiunei militare, care a bântuit în iarna trecută comuna Gurariului, ai căreia locuitori prea mult au ascultat de agitațiunile lui Stan, care atuncia încă n'o pățise.

Activitatea mea oficioasă și afară de oficiu o vor judeca bărbați mai chemați și numai respectul meu cătră opiniunea publică mi-a dictat aceste șiruri, căci o polemică cu Stan Pățitul prea puțin correspunde simțului meu de curățeniă.

Liviu de Lemeni,
pretor cercuale și deputat sinodal.

Cohalm, 1 Noembre 1884. Onorată Redacțiune! În 1853, an fatal pentru protopopiatul nostru, a devenit vacant postul de protopresbiter. Protopopiatul în acest interval, nu mai puțin decât de 31 ani, aproape un veac de om a fost condus de doi administratori.

Deși acestia, în aceasta calitate, vor fi fost cât de silitori totuși protopopiatul a suferit în toate prvințele. Starea morală, starea socială, biserica și scoala se află în un stadiu dacă nu de regres dar cel puțin de stagnațiune.

Ați, în fine, veduvitul protopresbiterat și-a ales capul seu. Ați s'a îndeplinit actul menit de a se reda acestui protopopiat valoarea ce merită, sau mai bine ăis ce ar trebui să aibă în cestiunile bisericesti și naționale-culturale, după cum el ca cerc politic le are în cestiunile politice. Ajunge va însă el în cele bisericesti și cele național-culturale la nivoul stărei lui în afaceri politice? Putea-va el spera la un viitor mai bun în urma alegerei de ați?? Nelipsind bună-voința a noului protopresbiter ce măsurile trebuie luate pentru ajungerea acestui scop?

Înainte de a me esprima la aceste întrebări voiu descrie, pre scurt, dar pre scurt, decursul alegerei. Am intonat pe scurt, de oare ce actorii fiind aleși pe sprinceană, nu după merit, reprezentanțiunea este scurtă.

În 31 Octomvrie, 2 oare d. a. sosește la gara Homorod d. comisar consistorial N. Cristea. În gară l'întimpină socrul alesului protopresbiter, preotul din Draos, cu un discurs la început cam greoi dar apoi din ce în ce mai alunecător. În această vorbire sunitul scusă pe capul protopopiatului, pentru absența sa la primire și recomandă dlui comisar cea mai mare severitate la scrutiniul

Dl comisar răspunde că dsa nu și va îndeplini decât datoria după prescripțiunile legii și însărcinării sale.

Urmează apoi recomandarea celor de față și în prima linie capelanul I. Bercan, din Cohalm, bine dispus, preotul din Cața I. Mircea, preotul din Lovnik G. Mircea etc. cam toți din familie.

Ajungând în Cohalm incuartațiează pe dl comisar într'o ascundătoare, care, vă mărturisesc, dle Redactor, ca un Cohalmean, *eget beget*, nu o putea afla ca părintele din Cața.

Pre la 5 oare se intrunesc unii din membri sinodului protopresbiteral și prin un protocol se ficsează programul alegerei, protocolul ce paremi-se purta data de 30 Octomvrie, în loc de 31.

A doua și 1 Noembre după săvârșirea sf. liturgii, de domnul comisar împreună cu patru preoți între cari suspendatul capelan I. Bercan (?)

Când periclu'l și ajunse culmea, provedința trimise în persoana lui Benedict de Nursia (480—543) un apărător întocat al creștinismului, care a făcut epocă salvând monachismul, și cu el biserica de perirea amenințătoare. Acesta înființă pe muntele Casino în Campania o congregațiune monachală provedută cu anumite reguli normative pentru toate mănăstirile din Occident. Educațiunea tinerimei era încredințată monachilor ordului Benedictin, care se lățise în curând preste toată Europa și până în sec. XIII au fost singur domnitoriu, căci a îngrigit foarte mult pentru înflorirea științelor și artelor. După modelul Ordului benedictin se înființaseră cu deosebire în Galia, Italia și Spania o mulțime de mănăstiri, ale căror membrii s'au distins parte prin o vieată religioasă-morală parte prin o activitate culturală și științifică*.)

Am arătat după modestele mele puteri isvorul, începutul și fazele prin cari au trecut tagma monachală, fie-mi permis a pune întrebarea: oare fostau monachismul primitiv de vreo însemnătate sau nu?

Intr'adevăr asupra întrebării acesteia oamenii competenții și-au frământat destul capul, și cu toate acestea cestiunea încă nu e resoltivă. Sunt unii scriitori bisericesti cari nu dau nici o însemnătate practică monachismului primitiv, din contră susțin,

că instituțiunea aceasta au avut urmări mai mult rele, decât bune; sunt earăși alții, ale căror păreri sunt îndreptate în favorul monachismului, considerând instituțiunea aceasta de oportună, și indispensaveră pentru conservarea stării genuine a bisericiei. Nu sunt eu chemat, ba nici că sum în plăcuta poziție de a putea complana divergența de păreri între istoriografii bisericiei, fie-care parte și are motive destul de puternice pentru validitatea părerilor sale; scopul meu este a constata — între merginile posibilității, — că monachii primitivi — atât cei orientali, cât și apusenii — abstrăgând dela desele conflicte, ce se manifestau între ei, chiar când biserica avé să se lupte cu inimiztă ei interni, cum a fost bunăoară Arieni, monachii repet — a fost totodată buni apărători ai bisericiei, propagatori ai cultului și respânditori ai artelor.

Biserica ortodocșă ca și cea rom-catolică au pus și pun ați un deosebit pond pe instituțiunea aceasta, și aceasta o fac basându-se pe serviciile multifarii prestate de monachism precum și pe împregiurarea, că dintre ei și recrutează ca dignitarii și antestătătorii sei.

Cercetând istoria, aflăm că evul mediu au fost un vandalism distrugător de popoare, timpul superstițiunei și al barbariei, un chaos de lupte necentenite, prin care spiritul popoarelor, cari erau

domnul comisar arată printr'o asemănare între o vegetațiune acoperită de gheață polară și constituția noastră bisericescă scopul intrunirii și importanța actului de săvârșit.

După ce se deschide ședința prezentându-se ca notar al sinodului protopresbiteral capelanul I. Bercan, dl. comisar cere numirea unui al doilea notar, ca lucrul să meargă bine (!) ceea ce se și face în persoana inv. Ioan Popescu. Se cetește adresa venerabilului consistoriu prin care însărcinează pe dl asesor consistorial N. Cristea să conducă această alegere. Se cetește apoi de d. notar I. Bercan lista alegătorilor și doamne apără, la prima pagină se face bucluc. Ce a cugetat, ce a voit să facă, dânsul știe, noi știm că a ridicat frumos călimarul destul de mare și a acoperit pe alegători cu o haină neagră, asemenea erupțiunei de păcură a Pensilvaniei dlui Cantacuzino. Un ris cu hohot isbucni între cei de față și zăpăcitul se zăpă și mai rău în a lui zăpăceală.

Se verifică lista alegătorilor ad hoc și apoi nefind decât un candidat se purcede la vot. Erau 42 alegători prezenți, sau dat 37 voturi dlui administrator N. Mircea, ear 5 voturi s'au nulificat, pentru că niște tineri învețați pre lăsgă numele d. Mircea scrieră pe dos și pe acela a votantului, susținând apoi că știu (?) ce este votizație secretă!

Întrăceea apare noul d. protopresbiter și prin un cuvânt bine ales mulțumește dlui comisar pentru modul cum a condus alegerea și alegătorilor pentru încrederea ce i-a dovedit, apoi promite că cu un îndoit zel și silință va lucra pentru prosperarea protopresbiteratului de aici înainte.

Un „Să trăească“ răsună din toate pepturile și apoi după autenticarea protocolului, alegătorii sunt învitați la d. protopresbiter la un banchet.

Cu aceasta actul alegerei este gata și me întorc acuma la scopul acestor rânduri.

Nu voiu să fiu pesimist și din incidentul Bercan să deduc o pează rea ci din contră voiu ăice că noul ales, pentru a ridica protopresbiteratul seu pe treapta care i se cuvine va avea necesitate de multă negreală. Dar necesitate de negreală fluidă și nici decum solidă și însuflețită. Ajunge ce a suferit acest tract în 31 ani, este sâțul de oamenii întunerecului conduși de interese particulare, materiale și de familie.

Trebuie să o rupem cu trecutul ca să putem spera în un viitor mai dulce mai bun pentru poporul acestui tract. Spre a putea ajunge la acest scop noul protopresbiter înainte de toate trebuie să se folosească de cerneală, arătând venerab. consistoriu relele ce bântue acest tract propunând mijloacele de îndreptare și cerând sfat și ajutor. Trebuie apoi să depărteze și să se lapede ca de satana de lipitorile ce-l încungiură, să părăsească principiul greșit că prin oameni lingușitori și servili va putea domni. Trebuie la organizarea sinodului și comitetului protopresbiteral să se încungiure de bărbați apți și luminați, eschiđend pe oamenii întunerecului. Spre a putea ajunge la aceasta țintă trebuie însă mai întâiu să și însușească ăisa: „Nichts über die Pflicht“ și deși îi va cădea poate cu greu la început căci „tot începutul e greu“ cu încetul însă se va familiariza cu acest princip.

Afacerile școlare din acest tract încă sunt într'o stare deplorabilă. Semne triste pentru viitorul școlii noastre.

Satele în zadar escriu concurs căci nu se însinuă nici un concurent și numai în primele ăile ale

tot cu arma în mână nu putea să devină altmintrea decât mai selbatic. Dar se arată pe orisonul cei întunecat al omenimei o stea de bună speranță și omenimea se vede redeșteptată din somnul letargiei, o privește și nu se poate sătura de mulțimea rađelor binefăcătoare ale aceleia.

Etată puternica influință a creștinismului asupra omenimei, care — după înverșunatele lupte interne și esterne esecută o rupere totală cu trecutul, începe o luptă nouă dar pacinică, pentru a scoate popoarele din barbarie și a le deda la o vieată religioasă și morală conform demnității omului.

Dacă a contribuit vre o instituțiune omenească la renașterea omenimei într'o direcțiune oare-care, atunci despre monachism putem ăice cu tot dreptul, că el a fost unul dintre mijloacele cele mai radicali pentru propagarea religioșității și moralității la popoarele barbare. Monachii constituiau un regiment defensiv în contra abuzurilor arbitrare comise de păgânismul putred. Ce armele adevărului ținteau a plânta flamura creștinismului în inima fiecărui popor, ce zăcea infectat de veninul idololatriei și a-l scoate din letargia întunerecului revărsând „lumină spre luminarea păgânului.“

(Va urma).

*) F. Guericke Kirchengeschichte, pag. 202 et seqq.

anului scolar se înșugă de abia câte un învățător necualificat. Ce poate fi cauza Dumneșu știe.

Dar nu numai la sate, ci chiar aici în reședința protopresbiterului abia în Octombrie s'a putut tocni un învățător tot necualificat. Aceasta este culmea rului. De ani ochiul veghiator al inspectorului r. ung. de școală este îndreptat asupra Școlii, și caută cu luminarea nodul în papură pentru a putea ridica aici o școală de stat. Aceasta însă nu o au simțit până acum inspectorul nostru scolar, cu toate că reușind fundarea școlii de stat, școala confesională dispărea pentru a nu mai apărea nici odată. Cu școala se periclitează și biserica noastră, care până aici e numai de scânduri. Poporul îngreunat cu 10% asupra dărilor sale, până acum destul de grele căci se scot cu ecsecutorul, poporul îngreunat încă cu 10% procente pentru școala de stat, și va trimite mai bine acolo copilul gratis decât să plătească învățătorului încă 1 fl. v. a. pe an.

Apoi cum va fi cu biserica? Cu mare greutate s'a făcut aceasta de scânduri; de vre o 10—12 ani poporul gr. or. n'a putut aduna nici atât să facă o reparație. Aruncând acum încă 10% nu va putea nici cât până acum.

Dar fiind vorba de biserică sunt nevoit a arunca o scurtă privire asupra timpului dela ridicarea bisericii actuale până în prezent. După ce oamenii cu chin cu vai, unul dărind scânduri, altul lemne, altul material de învelit, altul icoane etc. ridicară biserica, hotărînd a aduna material în fie care an, până ce vor avea destul pentru ridicarea unei biserici de zid. Poporul începu a aduce peatră și se adunară câți-va stângini. Încă câți va, căci în loc de a se interesa cei în drept și de a grigi ce s'a adus, a început unul și altul a lua împrumut din peatra adunată pentru a și face treburile particulare, așa că peatra se împușcă și poporul nu mai voi să aducă. Vre o 7—8 ani nu s'a făcut apoi nimic. În anul trecut s'a hotărît de nou ca să se adune material și tot odată fiecare proprietar în loc de cotisație în bani să dea în fiecare an câte o ferdelă de bucate, pentru a se face un fond pentru zidirea bisericii.

S'a adus câtă-va peatră, s'au adunat câteva Hectolitri de bucate dela popor, în fine purtarea încoercată a capelanului protopresbiteral, iritează poporul și atât adunarea materialului cât și a bucatelor rămase baltă.

Un mare rău bîntuie comuna noastră bisericească acum de mulți ani și el pe di ce merge ia tot mai mari dimensiuni. Acest rău este lipsa de înțelegere între autoritățile bisericii locale și poporeni.

Pe di ce merge mergem tot spre mai rău, și bun e Dumneșu dar eu me tem de crize în biserică noastră.

Causa ne este cunoscută la locurile competente și noi cu dor așteptăm vindecarea rului.

Primiți dle Redactor încredințarea deosebitei mele stime și considerațiuni. Lungu.

Mulțămită publică.

Pentru sortitura arangiată de Reuniunea femeilor române din Sibiu au intrat următoarele obiecte:

Dna Zoe Manolescu n. Petraș: 1 pelotă lucrată cu filet gupur. Dna Carolina Orbonaș: stropelniță de tinichea colorată și 1 punguliță de lucru împletite din ață ne-nălbită. Dșoara Maria Mihaly de Apșa: 20 dekagrami Diamante de Marmația.

Pentru bunăvoința arătată față cu această Reuniune comitetul le exprimă mulțămită pe calea aceasta.

Rugare.

O văduvă săracă din parochia cetății de aici, rămasă cu 6 copii necrescuți în cea mai mare miserie, s'a adresat de multe ori către subscrișul pentru ajutoriu, care după puțină vreme și dat din puținele mijloace disponibile din când în când. Dar arătându-se acele mijloace de tot nesuficiente față cu mulțimea trebuințelor: nutrimēt, îmbrăcăminte, chiria casei, (de mai multe luni neplătită), lemne etc. cu deosebire acum în gura iernei, subrisul își ține de datorință, a face pe calea aceasta apel către toți iubitorii de omenire, ca cu iubire creștinească să binevoiască a veni în ajutoriu sîrmanei famillii (cu ce le va da mâna: numerariu, victuale, vestimente (dela oameni sănătoși), lemne, cărți și recușite de școală etc. căci fiind lipsă de toate, toate vor fi bine primite.

Ofertele se vor transpune din partea mea neamănat la locul destinațiunii lor și se vor cuita în public; ear lacrămile de bucurie ale celor im-

părtașiți vor implora asupra celor îndurători binecuvîntarea cerească.

Sibiu, 3/15 Noemvre 1884.

Zahariă Boiu,
paroch greco-orient. cet.

Varietăți.

* (Hymen.) Dl Isaia Henteș, cleric absolut, și va sërba Duminecă în 11/23 Novembre a. c. cununia sa cu dșoara Victoria Laslo fiica parochului din Cetea.

Le dorim viață fericită.

* (Facultatea de teologie în București.) Despre deschiderea solemnă a facultății teologice în București cetim în „Voința Națională“:

Cu ocaziunea deschiderii facultății de teologie I. P. S. S. Mitropolitul Primat a rostit următoarea alocuțiune în localul Universității, în sala destinată pentru ținerea cursurilor acestei facultăți:

„N'am îndestule cuvinte pentru a-mi arăta marea mulțămire de care sufletul meu este pătruns, cu redeschiderea solemnă a facultății de teologie.

„Am fost adînc mișcat de marea trebuință a unui asemenea învățămēt atât de folositor, mai cu seamă pentru un popor care cu grăbire merge spre progres.

„Dela venirea mea la această Sf. Mitropolie cu necontenire și cu cel mai mare zel, am lucrat spre împlinirea acestei mari dorințe a sufletului meu.

„Dând uitărei toate greutățile cu cari am avut a me lupta până la împlinirea acestei dorințe, me simt fericit a exprima cu această ocaziune mulțămirea și adîncă mea recunoștință M. S. Regelui pentru puternicul Seu sprijin cât și buneii voințe a guvernului Maiestății Sale.

„Din tot sufletul meu cu umilință chem binecuvîntarea celui atotputernic asupra tuturor celor ce mi-au ajutat spre sêvșirea acestei mari opere.

„Dumneșu să binecuvînteze pe profesorii și pe viitorii elevi ai facultății de teologie.

„Trăiască MM. LL. Regele și Regina.

„Trăiască și prospereze România și biserica română.

Regretând că nu pntem da chiar aici discursul de deschidere rostit în numele dlui ministru al cultelor de dl Gr. Tocilescu, ne grăbim a da un resumat din acest discurs.

Dsa a arătat care este rolul unei facultăți teologice, raporturile sale cu celelalte facultăți. A precizat libertatea învățămētului academic, rolul Universității în Stat, și dreptul natural al Statului de a lua măsurile necesarii în organizarea instituțiilor de cultură pentru a se dobîndi și garanta interesele mediate sau imediate ale Statului. A conchis la existența a doi factori, cari lucrează asupra organismului Universității: scopul științific și scopul public, cari departe de a se escluse între ele, se cuprind unul întraltul și nu pot unul fără altul.

Aplicând aceste considerațiuni la facultatea noastră de teologie, d-lui a terminat printr'un apel călduros la profesori, pentru că cu deosebire la Universitate valoarea învățămētului superior atărnă dela valoarea și aptitudinea profesorilor. Ei dau măsura, ei alcătuesc sufletul însuși al Universității.

După aceea, Preasânția Sa părintele Arhiepiscop Genadie Ecăceanu, decanul facultății de teologie, a răspuns arătând raporturile facultății teologice, cu Statul, cu știința, cu istoria și literatura românească.

* (Ger mare.) De Luni a încetat de a mai ninge. În locul ninsoarei s'a lăsat un ger puternic de cugetă omul că suntem pe la Bobotează. De va merge progresând, atunci nici în privința frigului nu ne vom deosebi tare de Siberia.

* (Industria națională.) Sub acest titlu, diarul „Adevărul“ din România, comunică următoarele: În ziarul Daily Telegraph se află următorul anunț:

Mare expozițiune de lucru nativ român. Broderii, țesături, chilimuri, velințe, costume etc.

După comanda espresă și sub patronagiul special al M. S. Reginei României.

Dni Howel și James sunt onorați prin comanda reginei României să facă o expozițiune de lucru român, în scop de a aduce aceste interesante probe ale industriei române la favorabila cunoștință a publicului englez.

O mare colecțiune reprezentativă a acestor producțiuni native române s'a primit din București și se vor întocmi în expozițiune și spre vânzare în spațiile Art Galeries 5, 7 și 9 Regent-Street.

* (Colera în Bruxelles.) Diarul belgian „Le Reforme“ spune după cum cetim în „Telegraful“ — că o spaimă grozavă domnește în populațiunea Belgiei din cauza a două casuri de moarte de coleră ce s'a

ivit în Bruxelles la spitalul din St. Pierre. Măsuri energice se iau, servicii speciale s'au creat prin spitale. Un cas ivit în școala Dachsbeck, a făcut ca această școală să fie închisă. Servicii de fumeștiune s'au instalat în toate institutetele și locurile unde sunt aglomerațiuni de oameni.

* (Unde sunt mai mulți criminaliști?) Din raportul anual al directorului general de închisori italiene, apărut de curînd în diarele din Italia, rezultă, că în Italia numărul crimelor este mai mare de cât în toate celelalte țări. În Italia sunt 325 de închisori, cari cuprind aproape 40 mii acusați și 32 de mii osândiți.

* (Poligamie.) Cu câteva săptămîni înainte de aceasta Paul Olczynski a luat'o la sînătoasa din Varșovia din causă, că i era teamă de pedeapsa ce ar urma asupra lui din motivul poligamiei. El este supus austriac. De 10 ani este aședat în Varșovia, și-a luat de soție pe servitoarea Maria Knowiak. Doi ani după căsătorie a părăsit Varșovia și și pe soție, carea 3 ani de zile n'a aușit nimic despre ubicațiunea lui. În fine s'a reîntors și s'a mutat cu soția și fiul seu în Lublin. Cei 3 ani i-a petrecut în Rusia; în Smolenk și-a luat de soție o văduvă bogată. După ce a păpat toată averea văduvei o a părăsit și s'a reîntors la soția sa primă. Soția s'a a doana descoperind ubicațiunea lui l'a silit să călătorească cu ea în Varșovia. În decursul călătoriei a dispărut. Ambe soțiile lui întelnindu-se l'a început n'au voit să intenteze proces în contra lui, dar după ce au înțeles că înainte de aceasta cu 5 ani a părăsit pe a 3 soție a sa — au făcut arătarea criminală în contra lui.

* (Consiliul principal din Belgrad) a trimis o delegațiune, care să viziteze principalele capitale din Europa și să studieze instituțiunile publice, în scopul de ale introduce în Serbia.

* (Nihilismul în Rusia.) Din Moscva se scrie diarelor engleze, că studentul Roieff, care a denunțat poliției pe mai mulți din camarazi săi nihilști, a fost atins de o boală mortală, prezentând simptomele otrăvirii, puțin timp după visita ce-i făcu un necunoscut. Lavruchin, un alt student, a trebuit să fugă din Moscva unde viața sa era în pericol.

Doisprezece profesori dela universitățile din Krakoff și Kiev au fost destituiți pentru că prelegerile lor erau prea liberale. La Kostoff s'au arestat 80 persoane, din cari mai multe doamne, bănuite a fi atinse de nihilism.

* (Ce face omul la 30 și ce la 60 ani?) La treizeci de ani omul numără anii, ear la șasezeci numără zilele.

* (Liac pentru cei gângavi.) Cetim în „Românul“ următorul extras dintr'un roman a căruia acțiune se petrece în Polynesia:

„Luo avea dela soția sa *Kaikilanimaipano* doi fii, *Keavechnamikavalon* și *Kaikikapumahana*. Cel dintâiu se căsătorii cu *Akahiilikapu* fiica lui *Kahakumakalinei*.”

Recomandăm acest leac fiitorilor dascăli, cari pătinesc de gângăvie.

* După computarea lui Plinius, omul din cauza nopților perde jumătate din viața sa. Pentru aceea a și recomandat ca o parte din noapte să se întrebunțeze spre sêvșirea lucrurilor folositoare.

* Impăratul Iulian a împărțit noaptea în 3 părți: spre odihnă, spre sêvșirea lucrurilor de interes comun și spre cetirea opurilor științifice.

* Intrebat Agesilaus de unii: Pentru ce și cultivă oamenii pîrul? Pentru aceea, le răspunde, pentru că pîrul e cel mai eftin între ornamente!

* Vădînd Diogen un tinăr îmbrăcat foarte pompos, dar care nu arată nici pic de bărbăție, i-a diș: Nu îți rușine a te pune mai pe jos de cum a voit natura? — ai fi bărbat, dar ești îmbrăcat femeiește!

* (Resonamentul țeranului.) Țeranul Niculae prinde calul la tileaga cu două roate și pleacă la moară. Intemplarea a adus cu sine să înopteze între hotară. El aci nici una nici alta, desprinde calul dela tileagă și-l înpoivănează cu un streang legat de roata tilegei, și el se dă somnului. Dimineața când se trezește din somn, se trezește și fără cal — l'au fost furat hoții. — Ca să fie mîngăiat n'a avut de cât să esclame: „Doamne, Doamne, oare eu sunt Niculae, căci dacă eu sunt Niculae mi s'a furat calul, dacă nu sunt eu Niculae, am aflat o tileagă.”

* La români era obiceiul de se dăruiau sclavii eliberați cu inele preparate din cătușile pe cari le purtau ca sclavi și aceasta ca să se revoace în memorie starea lor de ordinioară. Mai târziu lucsul a schimbat ferul cu aurul. S'a purtat aceea ce mai nainte a fost cătușă și s'au prefăcut în ornamente ce mai nainte a fost instrument de tortură.

* (Ministrul de finanță austriac și cel maghiar) au decis, ca să se pună în circulație bani noi de aramă în valoare de 2 milioane florini. Astfel au crezut ministrii de finanțe că va dispărea lipsa simțită a banilor de aramă.

* Cato a șis: Pentru trei lucruri totdeauna va trebui să me căiesc: dacă am descoperit vreunei femei secretele mele; dacă am călătorit pe mare, pe când puteam călători pe uscat; dacă am petrecut o zi în lenevie.

* Cristina, regina Svediei, a abdis de trei lucruri, și adevă: de coroană, ca să poată avea timp mai mult pentru conversații științifice; de patrie, ca să poată locui în regiunile frumoase ale Italiei și Franciei; de religia protestantă, ca să nu fie streină la curțile din Roma și Paris. Mai târziu însă deșteptându-se în ea dorul de patrie — s'a căit pentru toate trei. Ne succedându a mai redobândi coroana Svediei a desperat; a rămas departe de sinul patriei sale și și-a consumat viața în Roma.

* Voind amicii lui Ephialtes să-i dăruiască 200 talanți, n'a voit să-i primească, dîcînd: Sunt sêrac, dar nui primesc: căci dacă a-și voi să fiu recunoscător pentru ei ar trebui să me demit la nedreptăți; ear dacă n'ași fi recunoscătoriu voi m'ați polecri de atare! Atât a fost el de negenat în sêrăcia sa încât batjocorindul un om i-a reflectat: Pentru ce nu-mi arunci în față și aceea că cinștesc dreptatea?

* (Măhnire.) Veđend Solon, că un amic al seu este supêrat preste mēsură, l'a dus în partea de sus a cetății din Athena și i-a șis: Privește de aici la toate casele pe cari le veđi, câtă supêrare, câtă intristare a fost, este și va fi sub acoperemintele lor! tu necazurile tale le cređi mai mari de cât a tuturor, dar numai pentru aceea pentru că tu pe a altora sau nu le cunoști sau nu le simțești.

Tot el a șis: Dacă s'ar aduna la un loc toate gândurile și necazurile oamenilor, fie-care s'ar reîntoarce acasă mai bucuros cu ale sale de cât cu ale altuia.

* Privind Themistocle la aurul și argintul cel mult rămas pe câmpul de bătălie dela perșii bătutii, el nu s'a atins de nimic, ci i-a șis servitorului seu: Tu, fiindcă nu ești Themistocle, adună aceste de pe jos!

* (Bibliografie.) A apărut de curênd Călin-darul lui Păcala pe anul 1885, compus de frate-sen de cruce Tândala. Anul VIII. Prețul 40 cr. Se află de vênđare la administrațiunea „Familiei“ în Oradea mare. Acest Călin-dariu este ilustrat.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Educațiunea și instrucțiunea femeii

(operat cetit în 5 August 1884 în adunarea învef. dia ppres-biteratul Zarand).

Onorată Adunare! Una dintre cele mai însem-nate cestiuni ale timpului presinte este: educațiunea

și instrucțiunea femeii în general. Este un lucru cunoscut că bunaoră germanii, sasii și alte popoare înaintate în cultură, se interesează de ridicarea femeii, la nivoul, pe carele stă și bărbatul. Parte prin articlii în ziare, broșuri, opuri voluminoase, parte prin ridicarea de scoale speciale, parte prin reuniuni, se luca din resputeri pentru promovarea educațiunei și instrucțiunei, în cerc cât mai estins. Mult se lucră pentru femeile dela cetăți, mai puțin pentru femeia dela sate, deși tocmai aici e lipsa mai mare.

La noi românii, cestiunea educațiunei a început a progresa cu deosebire dela anul 1850 — sub absolutism când s'a înființat prima reuniune de femei în Brașov.

În timpul mai dincoace se înființară și alte reuniuni de aceasta categorie: reuniunea femeilor române din Abrud și cea din Sibiu etc. Avem și scoale de fete cu învățătorese române destul de apte. Bărbații nostri competenți, cari stau în fruntea națiunei lucră serios pentru promovarea culturai la femeia română.

Semn destul de invederat este: ridicarea unui institut mai înalt de creștere pentru fete în Sibiu, carele se poată rivalisa cu alte institute streine.

Cumcă femeia română încă merită atențiune în ce privește educațiunea și instrucțiunea ei, este deja un lucru constat.

În general vorbind, educațiunea și instrucțiunea femeii dela satele române este puțin ingrigită până acum. Abia se face un mic început.

Numai în cetăți și în comunele mai mari, unde funcționează câte 3—6 învățatori, se pune pond și pre educațiune și instrucțiunea femeii. În comunele cu un învățatoriu, fetele sunt partea negleșă, pentru că, sau cercetează foarte puțin abia 10% perțente, sau apoi nu cercetează de loc scoala.

Familia dela sate română în ce privește instrucțiunea puțin se interesează de fete. Părinții cu stare și duc fetele pre la cetăți, unde până în presente căpetau o instrucțiune cu totul streină, de multe ori spre detrimentul naționalității noastre; eară țeranul până astăzi încă tot se mai luptă cu proverbul: „nu o sê-mi fac fata preuteasă, pentru ce sê învețe?“

Ce privește partea morală și socială, fetea română dela sate urmează întru toate mamei sale. „Cum e mama așa e fata.“ De o educațiune adevêrată în sinul familiilor dela sate nu poate fi vorbă.

Ceea ce nu poate face familia ar trebui să facă scoala de pe sate; dar aici încă stăm rêu, precum vêdurăm mai sus. Încât privește Zarandul, aici știm cu toții cum stăm. Din fetele dela sate, abia afii 6% cari sê știe ceti, și scrie corect. Căutați în scoala poporală din Brad, și nu veți afla o singură fată, mergeți în Blășeni, în Dopapeatra, Grohot, Bulzești și alte comune mari, și nu veți afla una șic una fată, carea sê știe scrie o epistolă — deoarece nu frecventează scoala; apoi dacă frecventează nere-gulat, nu se vede nici un sporiu.

Din preste 300 cununii, ce se contrag, pe fiecare an în Zarand abia 6% vor ști să scrie numele. Un adevêr destul de dureros.

Simțul religios și moral decade pe fiecare an în popor. În popor abia afii o parte din 3 părți, cari sê-și știe ceva și rugăciuni — când sunt adulți. — Moralul familiei decade. Mântuire de unde sê vină dacă nu dela scoală? Aceasta însă e negleșă.

Urmările triste, ale negligenței noastre, în ce privește educațiunea și instrucțiunea femeii le vedem. Streinismul a început a influința prea mult asupra noastră. A început a ne corci vieța și traiul nostru românesc. Veniți în Brad, Baia de Criș, Crișciori, Băița etc. și veți vedea cum portul românesc se perde și corcește, datinele române dispar, și limbajul român este amestecat cu streinism, cât te îngreșești. Toate acestea s'ar putea îndrepta numai purtându-se un interes mai mare din partea celor competenți de vinitoriul femeii țerane. Nu mai vorbesc apoi de femeile inteligente din Zarand, căci aceste avênd o creștere streină puțin au înaintat până acum viitoriul femeii dela sate.

Dar destul va fi cu atâta. Ar trebui să vorbesc despre mijloacele cum s'ar putea îndrepta rêu?

Numai prin o energie din partea femeilor bisericesti și scolari, cari vin în contact cu poporul. Căci până când poporul va fi numai oae de tuns și de muls, până atunci sê nu cugetăm la progres.

Corpul profesoral dela gimnasiul din Brad — încă ar pute să se pună în frunte — și mult s'ar pute face în Zarand. Dar sê sperăm în o eră nouă, ce are să se inaugureze.

(Va urma)

Loterie.

Mercuri în 19 Noemvre n. 1884.

Brînn: 77 17 2 76 61

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 Noemvre n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	123.40	123.35
Renta de aur ung. de 4%	94.30	94.15
Renta ung. de hârtie.	89.50	89.45
Renta de aur austriacă	104.50	103.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	98.—	97.75
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	119.—	119.—
Datorie de stat austriacă în argint.	82.65	92.40
Scrișuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.8
Obligațiuni urbariale temeșane de	100.—	100.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	296.75	295.75
Împrumutul drumurilor de fer ung.	143.80	144.—
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	105.75	105.25
Sorți de regularea Tisei	115.90	116.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșire	100.50	99.50
Sorți unguresci cu premii	116.25	116.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	81.30	81.20
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorșire	99.50	99.50
Galbin	5.78	5.76
Napoleon	9.74	9.74
London (pe poșta de trei luni)	123 —	123.10

Nr. 239

[936] 2—3

CONCURS.

Se publică din nou în înțelesul laudatei ordinăciuni consistoriale din 23 Octombrie a. c. Nr. 5185 pentru stațiunea de capelan lângă bătrênul și de tot neputinciosul paroch Ioan Brândușe din Erdöszentgyörgy, parochie de a treia clasă, protopresbiteratul Murș-Oșorheului, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele:

a) Casă de locuit, grașd, șură și grădină de legumi.

b) Venitele stolari jumătate, care computate în bani fac 200 fl.

c) 4 jugăre de pământ cumperate acum de curênd din suma de 300 fl. asignată din partea preavenerabilului consistoriu archidiececan prin ordinațiunea de sub Nr. 4104 a. c.

d) Se poștește ca fiitorul capelan până va fi în viață parochul bătrân, sê poarte și oficiul de învățatoriu pe lângă plata de una sută florini dacă acel oficiu nu se va reintregi până atunci.

e) se poștește ca concurintele să aibă cunoștința limbei maghiare.

f) se poștește că concurintele înainte de a se face alegerea, să meargă în vre o Duminecă sau Sêrbătoare la biserică spre a-și arăta desteritatea.

Concurintele instruindu-și concursul în înțelesul legii, va avea înainte de espirarea timpului hoterit a-l așterne oficiului protopresbiteral gr. or. în Murș-Oșorheiu.

Murș-Oșorheiu, 3 Noemvre 1884. Cu împreună înțelesul comitetului parochial.

Parteniu Trombițaș de Bethlen, protopresbiter gr. or.

Nr. 386

[935] 2—3

Repețire de concurs.

După ce în urma concursului publicat sub Nr. 11 „Tel. Rom.“ din 1883. nu s'a aflat concurent pentru vacanta parochie Rogoșel: acum pe baza grațioasei ordinațiuni consistoriale dto. 2. Octombrie, a. c. Nr. 4813. B., se repețește publicarea concursului pentru menționata parochie vacantă pre lângă același venit, cu terminul însu de 15 zile dela prima publicare.

Cluș, 1 Noemvre, 1884.

V. Roșescu, protopresbiter.

Nr. 213.

[937] 1—1

Publicațiune.

În conformitate cu §. 124 din regulamentul pentru procedura judecătorească în cause matrimoniale, se aduce prin aceasta la cunoștința publică, că Venerabilul Consistoriu diecesan al Caransebeșului ca for de II-a instanță în afaceri matrimoniale, în ședința din 21 Iulie 1884 Nr. 432 B. a aprobat în întreg cuprinsul ei sentința scaunului protopresbiter al Oraviței adusă la 12 Aprilie 1884, cu

desființarea totală a căsătoriei încheiate în 26 Octombrie 1875 între Pentru Stingu și Florica născută Poamă ambii din Gherliște, comitatul Caraș Severin; din motivul pribegirii mai bine de 5 ani a inctului Petru Stingu. După espirarea termenului de 45 zile dela prima publicare a acestei sentințe incta poate pași la altă căsetorie.

Oravița în 3/15 Noemvre 1884.

Pentru scaunul protopresbiter al Andreiu Ghidiu, protopresbiter.

Vênđare totală.

Prăvălia de sticlă și porcellan din piața mică, Nr. 24, rămasă după rēposatul Ludwig Eggert se va încheide.

Toate marfele ce se află acuma în ea, precum sticlă, porcellan, obiecte de linc, și alte mărunțisuri nearticulate se vor vinde cu prețuri scădute.

Se aduce la cunoștință publică și împregiurarea că vênđarea trebuie să se isprăvească până la sfêrșitul lui Ianuarie, se roagă deci On. Public a-și acoperi trebuințele de timpuriu, până când se mai poate alege printre obiecte.

Oarēle pentru vênđare 9—12 înainte de ameați și 3—6 după ameați.

Sibiu, 12 Noemvre 1884.

[938] 1—3

Administrațiunea lăsămētului.